

3. udgave
Juli 2009
Udgivet af
**Dansk Brand-
og sikringsteknisk
Institut**

DBI retningslinie 003

Automatiske brandsikringsanlæg

*Certificering af systemer og systemdele
til automatiske brandsikringsanlæg*

DBI - Dansk Brand- og sikringsteknisk Institut er et selvejende videntcenter, der arbejder inden for brand- og sikringsteknologi samt skadeforebyggelse.

DBI's serviceydelser inden for områderne omfatter:

- rådgivning/konsulentbistand
- prøvning af materialer, produkter, komponenter og udstyr
- certificering og kontrol
- brand- og sikkerhedsmæssig inspektion og eftersyn
- brandefterforskning og skadeundersøgelse
- uddannelse, kurser og temadage
- norm- og standardiseringsarbejde
- udgivelse af tekniske publikationer og informationsmateriale mv.
- medlemservice
- forskning og udvikling.

DBI er godkendt som teknologisk servicevirksomhed (GTS) og akkrediteret af DANAK til prøvning, inspektion, brandundersøgelser og certificering.

DBI har hovedkontor i Hvidovre samt lokalkontorer i Fredericia, Århus og Frederikshavn.

Automatiske brandsikringsanlæg

*Certificering af systemer og systemdele
til automatiske brandsikringsanlæg*

Dansk Brand- og sikringsteknisk Institut

Jernholmen 12, 2650 Hvidovre
Tlf.: 36 34 90 00, Fax: 36 34 90 01
E-mail: dbi@dbi-net.dk
www.dbi-net.dk

Indholdsfortegnelse

	Definitioner	4
10	Almindelige bestemmelser	6
11	Gyldighed	6
12	Referencer	6
13	Ikrafttrædelse	6
14	Retningsliniernes omfang	6
15	Formål	7
20	Krav til materiel	8
21	Systemcertifikat for produkter	8
22	Systemdelscertifikat for produkt.....	8
23	Prøvningsdokumentation.....	8
24	Mærkning	8
30	Krav til certifikatindehaver	9
31	Generelt	9
32	Forsikring.....	9
33	Kvalitetssystem	9
40	Krav til det produktcertificerende organ	10
41	Generelt	10
50	Ansøgning	11
51	Generelt	11
52	Ansøgningens omfang	11
60	Certificering	12
61	Generelt	12
62	Godkendelseskriterium.....	12
63	Gyldighed	12
70	Certifikatets opretholdelse	13
71	Generelt	13
72	Oplysningernes omfang	13
73	Godkendelseskriterium.....	13
74	Sanktioner	13

80	Fornyelse	14
81	Generelt	14
90	Omkostninger og tvistigheder	15
91	Ansøgning	15
92	Årlige afgifter	15
93	Kontrol	15
94	Tvistigheder	15
	Appendiks A, Sikkerheds Kvalitets Styringssystem (SKS-system)	16
	Appendiks B, Kontrol	17
	Appendiks C, Mærkning	19

2. udgave af DBI retningslinie 003 Automatiske brandsikringsanlæg, Certificering af systemer og systemdele til automatiske brandsikringsanlæg er udarbejdet af et teknisk udvalg nedsat af Sikringsudvalget, som efterfølgende har godkendt retningslinien.

I forhold til 2. udgave indeholder denne 3. udgave af Retningslinie 003 Certificering af systemer og systemdele til automatiske brandsikringsanlæg, alene rettelser til definitionen på produktcertificeringsorgan og definitionen på systemcertificeringsorgan, rettelse af standarden for certificering af ledelsessystemer fra EN 45012 til DS/EN ISO/IEC 17021 samt rettelse af titlen på DBI Retningslinie 001 og 002. Derudover er definitionen på godkendte organ og personcertificeringsorgan er fjernet.

Definitioner

Certifikatindehaver

Fabrikant eller importør, der på baggrund af en akkrediteret typeprøvning har opnået et systemcertifikat eller systemdelscertifikat.

Driftsansvarlig person

Person, der på anlægsejers vegne har ansvaret for daglig betjening i overensstemmelse med det godkendte installationsfirmas anvisninger. Der henvises til Retningslinie 005 for anlægsejers driftsansvarlige person for automatiske brandsikringsanlæg.

Godkendt installationsfirma

Virksomhed, der er godkendt i overensstemmelse med Retningslinie 001 for godkendelse af firmaer til projektering, installation, service og vedligehold af brandsikringsanlæg.

Inspektionsvirksomhed

Virksomhed, der er akkrediteret til inspektion i overensstemmelse med EN45004. Virksomhedens metodeliste skal omfatte Retningslinie 004 for færdigmelding, inspektion og godkendelse af automatiske brandsikringsanlæg, Retningslinie 005 for anlægsejers driftsansvarlige for automatiske brandsikringsanlæg samt tilhørende projekteringsforskrifter eller retningslinier.

Normativt dokument

Dokument, der angiver regler, retningslinier eller karakteristika for aktiviteter eller deres resultater.

Produktcertificeringsorgan

Organ, der er akkrediteret til produktcertificering i overensstemmelse med EN 45011.

Rekvirent

Herved forstås den, der anmoder inspektionsvirksomheden om gennemførelse af inspektion. Rekvirenten hæfter økonomisk, medmindre andet er aftalt, for de ved inspektionen afholdte udgifter. Ved rekvirent forstås også den, der anmoder installationsfirmaet om udførelse af reparation. Rekvirenten hæfter økonomisk for de ved reparationen afholdte udgifter.

SKS-system

Herved forstås Sikkerhedsstyrelsens krav om etablering og implementering af et Sikkerheds Kvalitets Styrings System (SKS-system) som virksomhedsgruppe 2.

System

Et antal komponenter, for hvilke det i henhold til kravene i nærværende retningslinier er eftervist, at de indgår i et funktionsmæssigt afstemt samvirke.

Systemcertificeringsorgan

Organ, der er akkrediteret til systemcertificering i overensstemmelse med DS/EN ISO/IEC 17021.

Systemdel

Komponent, der er certificeret i henhold til kravene i nærværende retningslinier.

10 Almindelige bestemmelser

11 Gyldighed

11.10 Retningslinierne gælder for certificering af produkter, som indgår i systemer samt systemdele til anvendelse i brandsikringsanlæg.

12 Referencer

12.10 Retningslinierne refererer til:

12.11 Forskrift 231, automatiske branddørlukningsanlæg.

12.12 Forskrift 232, automatiske brandalarmanlæg.

12.13 Forskrift 251, automatiske sprinkleranlæg.

12.14 Forskrift 253, automatiske rumslukningsanlæg.

12.15 DBI retningslinie 001 for godkendelse af firmaer til projektering, installation, service og vedligehold af brandsikringsanlæg.

12.16 DBI retningslinie 002 for certificering af kvalificerede personer til projektering, installation, service og vedligehold af brandsikringsanlæg.

12.17 Retningslinie 004 for færdigmelding, inspektion og godkendelse af automatiske brandsikringsanlæg.

12.18 Retningslinie 005 for anlægsejers driftsansvarlige person for automatiske brandsikringsanlæg.

12.20 Retningslinierne kan også anvendes for andre anlægstyper som f.eks. automatiske gasalarmanlæg.

13 Ikrafttrædelse

13.10 Retningslinien træder i kraft 15. juli 2009.

13.20 Retningslinien erstatter Retningslinie 003, 2. udgave december 2004.

13.21 Godkendelser meddelt efter tidligere forskrifter er gældende indtil godkendelsens udløb.

14 Retningsliniernes omfang

14.10 Retningslinierne omhandler certificering af materiel, der anvendes efter de i 12 nævnte forskrifter og retningslinier.

14.11 Det er en forudsætning for certificering, at der findes en standard eller et normativt dokument.

14.20 Anvendelse af certificeret materiel er en forudsætning for, at de færdigmeldte anlæg kan godkendes efter Retningslinie 004 for færdigmelding, inspektion og godkendelse af automatiske brandsikringsanlæg.

15

15.10

Formål

Retningsliniernes formål er at sikre en ensartet fastholdelse af mindstekrav til kvalitetsniveauet for brandsikringsanlæg, for derigennem at reducere skader og uønskede alarmer.

20 | **Krav til materiel**

21 | **Systemcertifikat for produkter**

21.10 Der kan udstedes akkrediterede certifikater for produkter, der indgår i systemer, når det ved akkrediteret teknisk prøvning er dokumenteret, at de tilhørende systemdele opfylder mindstekrav til:

21.11 funktionsmæssigt afstemt samvirke,

21.12 funktion, udførelse og pålidelighed overfor et nærmere angivet driftsmiljø.

22 | **Systemdelscertifikat for produkt**

22.10 Der kan udstedes akkrediterede certifikater for systemdele, når det ved akkrediteret teknisk prøvning er dokumenteret, at systemdelen opfylder mindstekrav som specificeret i den pågældende standard eller andet normativt dokument.

23 | **Prøvningsdokumentation**

23.10 Produktcertificeringsorganet kan i særlige tilfælde fravige kravet om, at prøvningsdokumentationen skal være akkrediteret.

23.11 Produktcertificeringsorganet skal i sådanne tilfælde gennemføre en teknisk vurdering af prøvningsdokumentationen.

23.12 Ved vurderingen skal det sikres, at prøvningsdokumentationen svarer til akkrediteret dokumentation.

24 | **Mærkning**

24.10 Certificeret materiel skal være mærket i overensstemmelse med kravene i appendiks C.

30 | **Krav til certifikatindehaver**

31 | **Generelt**

31.10 Ændringer i forudsætningerne for certifikatets udstedelse skal omgående meddeles det produktcertificerende organ, jf. appendiks B.

32 | **Forsikring**

32.10 Certifikatindehaveren skal have sædvanlig ansvarsforsikring for skader, for hvilke der er ansvar efter dansk rets almindelige regler. Certifikatindehaveren skal på anmodning dokumentere, at forsikringen er i kraft.

33 | **Kvalitetssystem**

33.10 Certifikatindehaveren skal til stadighed kunne dokumentere at være i besiddelse af et kvalitetssystem, enten

33.11 hvis certifikatindehaver er fabrikant i form af et certifikat (ISO 9001) udstedt af et akkrediteret systemcertificeringsorgan efter DS/EN ISO/IEC 17021, eller

33.12 hvis certifikatindehaver er importør/grossist ved opfyldelse af kravene i appendiks A.

40 **Krav til det produktcertificerende organ**

41 **Generelt**

- 41.10 Det produktcertificerende organ skal være akkrediteret til produktcertificering efter EN 45011.
- 41.20 Det produktcertificerende organ er forpligtet til årlig gennemgang af SKS-systemet, se appendiks A.
- 41.21 produktkontrol af certificeret materiel, se appendiks B.
- 41.22 produktkontrol af certificeret materiel, se appendiks B.
- 41.30 Det produktcertificerende organ har pligt til årligt pr. 1. april at oplyse om, hvilket materiel der er certificeret.

50 Ansøgning

51 Generelt

- 51.10 Ansøgning om certificering af systemer og/eller systemdele eller ændring af eksisterende certifikater sendes til det produktcertificerende organ.
- 51.11 Kommunikationen mellem ansøgeren og det produktcertificerende organ skal foregå på dansk, medmindre andet er aftalt.

52 Ansøgningens omfang

- 52.10 Ansøgningen skal indeholde følgende:
- 52.20 Generelle oplysninger om ansøger:
- 52.21 Navn, adresse, post nr., by og telefonnummer.
- 52.22 Navn på kontaktperson, jf. 31.10.
- 52.23 Producent eller forhandler.
- 52.30 Ansøgningen skal bilægges følgende dokumentation for system og systemdele:
- 52.31 Fabrikat og typebetegnelse.
- 52.32 Beskrivelse.
- 52.33 Målskitse.
- 52.34 Diagram og tegninger i relevant omfang.
- 52.35 Vejledning for montering, drift og vedligeholdelse.
- 52.36 Prøvningsrapport.
- 52.37 Prøveeksemplar, dog kun i den udstrækning det produktcertificerende organ måtte ønske det.
- 52.38 Dokumentation for kapslingsklasse, hvis relevant.
- 52.39 Dokumentation for certificering af eksplosionsbeskyttende konstruktioner, hvis relevant.
- 52.40 Vejledning for drift og vedligeholdelse skal være på dansk.
- 52.50 Oplysninger om certifikatindehaverens kvalitetssystem i form af gyldigt ISO 9001 certifikat eller
- 52.51 erklæring om, at certifikatindehaveren har oprettet og implementeret et kvalitetssystem efter appendiks A.
- 52.52
- 52.60 Ansøgeren bekræfter ved sin underskrift på ansøgningen, at det produktcertificerende organ kan gennemføre kontrol, se appendiks B.

60 **Certificering**

61 **Generelt**

61.10 Det produktcertificerende organ kan, når forholdene taler herfor, enten stille krav om supplerende dokumentation, herunder supplerende prøvninger, eller påføre certifikatet begrænsninger i anvendelsen.

62 **Godkendelseskriterium**

62.10 Certificering er betinget af, at der er overensstemmelse mellem det pågældende normative dokument og materiellet.

62.20 Certificering er betinget af, at certifikatindehaver kan dokumentere at være i besiddelse af et kvalitetssystem, enten

62.21 i form af et gyldigt certifikat (ISO 9001) udstedt af et akkrediteret systemcertificeringsorgan efter DS/EN ISO/IEC 17021 eller

62.22 ved opfyldelse af kravene i appendiks A.

63 **Gyldighed**

63.10 Certifikatet er gyldigt i 5 år.

63.20 Det produktcertificerende organ kan, når forholdene taler herfor, fastsætte en kortere gyldighedsperiode.

70 Certifikatets opretholdelse

71 Generelt

- 71.10 I gyldighedsperioden har det produktcertificerende organ pligt til løbende at overvåge certifikatindehaveren, jf. appendiks B.
- 71.20 Certifikatets opretholdelse er betinget af, at certifikatindehaver hvert år inden den 1. marts for det foregående kalenderår, fremsender nedennævnte oplysninger til det produktcertificerende organ, jf. 72.

72 Oplysningernes omfang

- 72.10 Oplysningerne skal indeholde følgende:
- 72.20 Generelle oplysninger om certifikatindehavers
- 72.21 navn, adresse, post nr., by og telefonnummer,
- 72.22 certifikatnummer,
- 72.23 navn på kontaktperson, jf. 31.10.
- 72.30 Såfremt certifikatindehaver har valgt et kvalitetssystem certificeret efter ISO 9001, vedlægges
- 72.31 gyldigt certifikat,
- 72.32 bedømmelsesrapport og
- 72.33 oversigt over klager fra kunder vedrørende det certificerede materiel.

73 Godkendelseskriterium

- 73.10 Certifikatets opretholdelse er betinget af produktcertificeringsorganets samlede vurdering af
- 73.11 certifikatindehavers kvalitetssystem,
- 73.12 produktkontrollens resultat.

74 Sanktioner

- 74.10 Såfremt forholdene, jf. 73, taler herfor, har produktcertificeringsorganet pligt til at inddrage certifikatet.
- 74.20 Såfremt der i certificeringsperioden stilles legale krav til ændring af produktet, f.eks. ved ændring af normtekst, vil certifikatet blive inddraget i overensstemmelse med det legale krav.

80 | **Fornyelse**

81 | **Generelt**

81.10 Ved inddragelse af certifikat eller udløb af gyldighedsperioden (3 måneder forud) skal ny ansøgning indsendes til det produkt-certificerende organ efter 50.

90 Omkostninger og tvistigheder

91 Ansøgning

91.10 Alle omkostninger i forbindelse med ansøgning, herunder prøvningsomkostninger, afholdes af ansøgeren uanset resultatet.

92 Årlige afgifter

92.10 Det produktcertificerende organ fastsætter en årlig afgift for opretholdelse af certifikatet.

93 Kontrol

93.10 Omkostninger i forbindelse med kontrol afholdes af certifikatindehaveren.

94 Tvistigheder

94.10 Alle sager, der udspringer af produktcertificeringsorganets afgørelser, afgøres efter certificeringsorganets interne retningslinier.

Appendiks A

Sikkerheds Kvalitets Styringsystem (SKS-system)

10 Indledning

11 Krav til SKS-system

11.10 Certifikatindehaveren skal have et SKS-system med egenkontrol, som sikrer, at certifikatindehaveren opfylder kravene i gældende retningslinier. Det vil sige, at nærværende retningsliniers krav skal medinddrages i SKS-systemet over alt, hvor det er relevant. Medinddragelsen skal ske som en parallel til Sikkerhedsstyrelsens krav og skal kunne genfindes separat i certifikatindehaverens SKS-system.

20 Supplerende krav

21 Klagesager

21.10 Certifikatindehaverens SKS-system skal indeholde en fortegnelse over klagesager. Af fortegnelsen skal fremgå tidspunkt, kunde, kontaktperson, klagens art og korrigerende handlinger.

21.20 Klager skal arkiveres i mindst 2 år.

Appendiks B

Kontrol

10 Indledning

11 Omfang

11.10 Kontrollen omfatter:

11.11 Intern audit

11.12 Ekstern audit

11.13 Anden kontrol.

20 Intern audit

21 Generelt

21.10 Certifikatindehaveren er ansvarlig for, at intern audit udføres ofte og i et nødvendigt omfang for at sikre kvalitetsniveauet af det certificerede produkt, således at kravene i nærværende retningslinier, standarder eller normative dokumenter er opfyldte.

30 Ekstern audit og kontrol

31 Generelt

31.10 Ekstern audit og kontrol omfatter kvalitetssystemet og produktet.

31.20 Resultatet af ekstern audit og kontrol skal sendes til certifikatindehaveren.

32 Kvalitetssystemet

32.10 Det er det produktcertificerende organs ansvar, at ekstern audit gennemføres.

32.11 Organet kan træffe aftale med et akkrediteret organ om hel eller delvis gennemførelse af audit.

32.20 Ekstern audit begrænses til alene at omfatte

32.21 enten den del af SKS-systemet der relaterer sig til retningsliniernes krav, jf. appendiks A eller

32.22 audit af kvalitetssystemet efter DS/EN ISO/IEC 17021 (ISO 9001) med hovedvægt på bedømmelsesrapportens bemærkninger i relation til certifikatet.

- 32.30 Audit gennemføres ved ansøgning og efterfølgende mindst én gang årligt, således at det samlede indhold er bedømt over en periode på 3 år.
- 32.40 Ved gennemførelse af kontrol har det akkrediterende organ ret til at deltage, alene med det formål at kontrollere produktcertificeringsorganet.

33 Overvågning

- 33.10 Overvågningen gennemføres mindst én gang årligt, således at det sikres, at der fortsat er overensstemmelse mellem det certificerede produkt og certificeringsgrundlaget.
- 33.11 Det produktcertificerende organ kan, når forholdene taler herfor, begrænse kontrollen til et system hos certifikatindehaveren, dog således at hver certificeret komponent kontrolleres mindst hvert 3. år.

40 Anden kontrol

41 Generelt

- 41.10 Anden kontrol gennemføres, når certifikatindehaveren meddeler ændringer i forudsætningerne for certifikatets udstedelse.
- 41.20 Det er det produktcertificerende organs ansvar, at anden kontrol gennemføres i nødvendigt omfang.

Appendiks C

Mærkning

10 Indledning

11 Generelt

- 11.10 Certificerede systemer og systemdele skal mærkes tydeligt på en sådan måde, at disse kan identificeres med det til hørende certifikat.
- 11.20 Produkterne skal mærkes på produktionsstedet.
- 11.21 Efter aftale med det produktcertificerende organ kan mærkningen foretages hos forhandleren, når denne er certifikatindehaver.

12 Systemer

- 12.10 Systemets betjeningssted skal mærkes med produktcertificeringsorganets logo og certifikatnummeret.

13 Systemdele

- 13.10 Certifikatindehaver kan mærke systemdele med produktcertificeringsorganets logo og certifikatnummeret.

20 Mærkets udformning og anvendelse

21 Generelt

- 21.10 Mærket skal tydeligt identificere produktcertificeringsorganet og indeholde certifikatnummeret.
- 21.11 Såfremt certifikatindehaveren ønsker at gøre brug af akkrediteringsorganets logo, skal dette i hvert enkelt tilfælde være aftalt med produktcertificeringsorganet.
- 21.20 Produktcertificeringsorganets logo må kun anvendes sammen med certifikatindehavers eget logo eller navn og må ikke være mere fremtrædende end disse.
- 21.21 Mærkningen skal være således, at der ikke kan opstå misforståelser om, hvem der er certifikatindehaver.
- 21.30 Det produktcertificerende organ kan i tilslutning til kravene i disse retningslinier opstille egne detaljerede krav.
- 21.40 Mærket skal anbringes på systemdelens forside og må ikke dækkes til.

Dansk Brand- og sikringsteknisk Institut

Jernholmen 12, 2650 Hvidovre
Tlf.: 36 34 90 00, Fax: 36 34 90 01
E-mail: dbi@dbi-net.dk
www.dbi-net.dk

DBI retningslinie 003